

Số 958/BC - HĐND

Thanh Hóa, ngày 28 tháng 11 năm 2017

BÁO CÁO

Kết quả giám sát việc chấp hành các quy định của pháp luật trong công tác đấu tranh phòng, chống buôn lậu, hàng giả và gian lận thương mại trên địa bàn tỉnh

Thực hiện Nghị quyết của HĐND tỉnh về Chương trình giám sát năm 2017, Ban Pháp chế HĐND tỉnh đã xây dựng và triển khai thực hiện kế hoạch giám sát việc chấp hành các quy định của pháp luật trong công tác đấu tranh phòng, chống buôn lậu, hàng giả và gian lận thương mại, trọng tâm là giám sát việc khắc phục những hạn chế, khuyết điểm sau giám sát (từ tháng 6 năm 2014 đến nay). Ban Pháp chế HĐND tỉnh đã tiến hành giám sát trực tiếp đối với các đơn vị: Chi Cục quản lý thị trường (Thường trực Ban chỉ đạo 389 của tỉnh); Công an tỉnh; Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn; Sở Y tế; UBND các huyện, thị xã, thành phố: Hà Trung, Quảng Xương, Bỉm Sơn và thành phố Thanh Hóa; Ban Pháp chế HĐND tỉnh báo cáo kết quả giám sát như sau:

I. KẾT QUẢ VÀ ƯU ĐIỂM

- Trong thời gian qua, Ủy ban nhân dân tỉnh, Ban chỉ đạo 389 tỉnh, các sở, ban, ngành cấp tỉnh và UBND cấp huyện đã có nhiều cố gắng trong việc tổ chức quán triệt và triển khai thực hiện các chủ trương, nghị quyết của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về công tác đấu tranh phòng, chống buôn lậu, hàng giả và gian lận thương mại. Trên cơ sở các quy định hiện hành, UBND tỉnh đã ban hành nhiều văn bản chỉ đạo, như: Ban hành Quy định trách nhiệm và phối hợp giữa các cơ quan quản lý Nhà nước; Quy chế phối hợp giữa Chi cục Quản lý thị trường và Công an tỉnh; Quy định phân công trách nhiệm quản lý nhà nước về vật tư nông nghiệp và an toàn thực phẩm; kế hoạch triển khai thực hiện Nghị quyết số 41/NQ-CP ngày 09/6/2015 của Chính phủ; các Chỉ thị: tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, xử lý vi phạm và công khai kết quả xử lý vi phạm trong sản xuất, kinh doanh vật tư nông nghiệp, an toàn thực phẩm nông, lâm, thủy sản trên địa bàn tỉnh; tăng cường trách nhiệm quản lý Nhà nước về an toàn thực phẩm...từng bước tạo lập một hệ thống văn bản pháp lý tương đồng bội.

- Thực hiện các văn bản chỉ đạo của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Ban chỉ đạo 389 quốc gia, Ban Chỉ đạo 389 tỉnh đã chỉ đạo các sở, ban, ngành, UBND và Ban chỉ đạo 389 cấp huyện triển khai thực hiện kịp thời, có hiệu quả các kế hoạch, chương trình hành động. Thường xuyên theo dõi diễn biến thị trường, làm tốt công tác dự báo; chủ động phối hợp trong công tác thanh tra, kiểm tra, kiểm soát; xây dựng và tổ chức thực hiện nhiều kế hoạch, mở nhiều đợt cao điểm đấu tranh ngăn chặn các hành vi buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả.

Trên cơ sở đó, các ngành thành viên Ban chỉ đạo 389 tỉnh và Ban chỉ đạo 389 cấp huyện đã xây dựng và triển khai thực hiện các chương trình, kế hoạch hành động sát với yêu cầu nhiệm vụ của từng địa phương, đơn vị.

- Ủy ban nhân dân và Chủ tịch UBND tỉnh đã kiện toàn Ban chỉ đạo 389 tỉnh và ban hành Quy chế hoạt động; phân công trách nhiệm các thành viên Ban chỉ đạo theo chức năng, nhiệm vụ được giao. Kiện toàn tổ chức, củng cố lực lượng chuyên trách làm công tác phòng, chống buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả theo hướng tập trung, chuyên nghiệp.

- Công tác phổ biến, tuyên truyền các chủ trương, nghị quyết của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước về phòng, chống buôn lậu, hàng giả và gian lận thương mại được quan tâm triển khai thực hiện bằng nhiều hình thức, như: Tổ chức hội nghị phổ biến, tuyên truyền pháp luật; ký cam kết; phổ biến tuyên truyền trên hệ thống đài truyền thanh cấp huyện và cấp cơ sở; phối hợp với Đài Phát thanh và Truyền hình, Báo Thanh Hóa đưa tin về tình hình cung - cầu giá cả hàng hóa trên thị trường; thông báo công khai kết quả thanh tra, kiểm tra, kiểm soát và xử lý những vụ việc vi phạm.

- Các ngành chức năng, như: Chi cục quản lý thị trường, Công an, Bộ đội Biên phòng, sở Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn, sở Y tế...đã chủ động phối hợp và triển khai các phương án, kế hoạch kiểm tra, kiểm soát theo chức năng, nhiệm vụ. Kết quả cụ thể như sau:

+ Chi cục quản lý thị trường đã trực tiếp ban hành 54 phương án, kế hoạch và 120 văn bản chỉ đạo, hướng dẫn. Xây dựng và triển khai thực hiện các kế hoạch kiểm tra chuyên đề về vệ sinh an toàn thực phẩm, rượu, phân bón, xăng dầu, mặt hàng thủy sản... Từ tháng 6 năm 2014 đến nay, lực lượng quản lý thị trường đã tiến hành kiểm tra 17.489 vụ; chuyển cơ quan điều tra khởi tố hình sự 19 vụ, xử lý vi phạm hành chính 15.148 vụ, chiếm 86,6% số vụ kiểm tra, trong đó: hàng cấm, hàng nhập lậu 803 vụ, hàng giả và quyền sở hữu trí tuệ 438 vụ; hàng kém chất lượng 14 vụ; vi phạm vệ sinh an toàn thực phẩm 1.539 vụ; vi phạm về lĩnh vực giá 1.682 vụ; vi phạm khác trong kinh doanh 10.672 vụ. Nộp ngân sách nhà nước 60,7 tỷ đồng.

+ Ngành công an đã tập trung chỉ đạo các phòng nghiệp vụ và công an cấp huyện thường xuyên nắm tình hình các tuyến, địa bàn trọng điểm, chủ động xây dựng và triển khai thực hiện nhiều chuyên án, kế hoạch đấu tranh, phòng ngừa, phát hiện và xử lý các hành vi vi phạm pháp luật. Thông qua công tác tuần tra, kiểm soát, lực lượng Cảnh sát kinh tế đã phối hợp với các ngành chức năng, phát hiện bắt giữ và xử lý 2.863 vụ, trong đó: khởi tố điều tra 63 vụ, 64 bị can; xử phạt hành chính 2.800 vụ; nộp ngân sách nhà nước gần 10 tỷ đồng.

+ Bộ đội biên phòng tỉnh, thường xuyên bám sát địa bàn hai tuyến biên giới, xây dựng kế hoạch và tích cực tuần tra, kiểm soát, kịp thời phát hiện, đấu tranh ngăn chặn và xử lý các hành vi vi phạm buôn lậu, hàng giả, gian lận thương mại, vận chuyển hàng hóa trái phép qua biên giới. Kết quả đã phát hiện và xử lý 221 vụ/263 đối tượng có hành vi vi phạm. Hàng hóa vi phạm chủ yếu là ma túy, thuốc nổ, kíp mìn, pháo, vũ khí quân dụng, khoáng sản, lâm sản, xăng dầu,..

+ Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đã chủ động phối hợp với các ngành thành viên Ban chỉ đạo 389 tỉnh, UBND cấp huyện trong việc thanh tra,

kiểm tra và xử lý vi phạm về chất lượng vật tư nông nghiệp, an toàn thực phẩm, nông, lâm, thủy sản. Kết quả đã tiến hành kiểm tra 1.658 cơ sở, phát hiện 218 cơ sở vi phạm, chiếm 13,15%; trong đó: giống cây trồng kiểm tra 155 cơ sở, xử lý 45 cơ sở chiếm 29%; thức ăn chăn nuôi kiểm tra 253 cơ sở, xử lý 62 cơ sở chiếm 42,2%; an toàn thực phẩm nông, lâm, thủy sản kiểm tra 253 cơ sở, xử lý 42 cơ sở chiếm 16,6%...; nộp ngân sách nhà nước 1,113 tỷ đồng. Chỉ đạo Chi cục kiểm lâm tuần tra, kiểm soát phát hiện, bắt giữ và xử lý 2.024 vụ vận chuyển kinh doanh lâm sản, động vật hoang dã trái phép; nộp ngân sách nhà nước trên 28 tỷ đồng.

+ Sở Y tế, tiến hành thanh tra, kiểm tra về an toàn vệ sinh thực phẩm và hành nghề y dược. Kết quả đã thanh tra vệ sinh an toàn thực phẩm 1.890 cơ sở, xử lý 278 cơ sở, chiếm tỷ lệ 14%; hành nghề y dược tư nhân thanh tra, kiểm tra 338 cơ sở, xử lý 106 cơ sở, chiếm tỷ lệ 31%; nộp ngân sách nhà nước 1,923 tỷ đồng.

+ Sở Khoa học và Công nghệ, chỉ đạo các đơn vị tăng cường công tác quản lý về lĩnh vực tiêu chuẩn, đo lường và chất lượng sản phẩm hàng hóa. Từ tháng 6 năm 2014 đến nay, đã thực hiện kiểm định 42.992 phương tiện đo, kiểm nghiệm 11.948 mẫu chất lượng hàng hóa cho các tổ chức cá nhân trong tỉnh, trong đó giám định, thử nghiệm 64 mẫu sản phẩm hàng hóa phục vụ công tác thanh tra, kiểm tra và đấu tranh phòng, chống buôn lậu, hàng giả và gian lận thương mại. Thanh tra, kiểm tra 916 lượt cơ sở, phát hiện 136 cơ sở vi phạm.

+ Tòa án nhân dân các cấp thụ lý 45 vụ, 49 bị cáo; đã xét xử 44 vụ, 47 bị cáo, trong đó: phạt tù từ 3 năm trở xuống là 21 bị cáo; tù trên 3 năm đến 7 năm là 5 bị cáo; tù cho hưởng án treo 20 bị cáo; phạt tiền 01 bị cáo.

- Sau giám sát năm 2014, UBND tỉnh, Ban chỉ đạo 389 tỉnh đã tập trung chỉ đạo các sở, ban, ngành cấp tỉnh, UBND và Ban chỉ đạo 389 cấp huyện xây dựng chương trình, kế hoạch và triển khai thực hiện quyết liệt các nhóm giải pháp để khắc phục những hạn chế, khuyết điểm; nâng cao hiệu quả công tác đấu tranh phòng, chống buôn lậu, hàng giả và gian lận thương mại. Một số mặt có chuyển biến rõ nét, như: Coi trọng công tác phổ biến, tuyên truyền các quy định của pháp luật; nhận thức của các cấp, các ngành được nâng lên và vai trò, trách nhiệm của các lực lượng chức năng được đề cao; thông báo công khai kết quả xử lý những vụ vi phạm, góp phần nâng cao nhận thức của người tiêu dùng, ý thức chấp hành pháp luật của các doanh nghiệp, cơ sở, hộ gia đình sản xuất kinh doanh trên địa bàn tỉnh. Thường xuyên quan tâm quản lý, giáo dục và đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ, công chức. Công tác phối hợp trong thanh tra, kiểm tra, xử lý vi phạm giữa các ngành thành viên Ban chỉ đạo 389 tỉnh và Ban chỉ đạo 389 cấp huyện có chuyển biến tích cực. Tập trung chỉ đạo công tác quản lý địa bàn, xử lý kịp thời những diễn biến bất thường trên thị trường.

Kết quả thực hiện và khắc phục những hạn chế, khuyết điểm sau giám sát, góp phần ổn định và thúc đẩy sản xuất kinh doanh, tăng thu ngân sách, bảo đảm an ninh trật tự, bảo vệ sức khỏe, quyền và lợi ích hợp pháp của người tiêu dùng.

II. NHỮNG HẠN CHẾ, KHUYẾT ĐIỂM

Tuy nhiên, trong những năm qua việc chấp hành các quy định của pháp luật trong công tác đấu tranh phòng, chống buôn lậu, hàng giả và gian lận thương mại; việc khắc phục những thiếu sót, khuyết điểm sau giám sát còn có hạn chế, khuyết điểm sau:

- Công tác phổ biến, tuyên truyền, giáo dục pháp luật còn hạn chế; chưa huy động được sức mạnh của cả hệ thống chính trị tham gia đấu tranh, phòng chống buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả.

- Tình hình vi phạm pháp luật trong lĩnh vực sản xuất, buôn bán hàng giả, hàng kém chất lượng, hàng không bảo đảm an toàn thực phẩm, sử dụng chất cấm trong chăn nuôi vẫn còn diễn biến phức tạp. Kết quả phát hiện và xử lý chưa tương xứng với tình hình thực tế có vi phạm. Chưa phát hiện, xử lý được nhiều vụ việc lớn đủ sức răn đe. Công tác đấu tranh phòng ngừa các hành vi phạm chưa thường xuyên, chủ yếu mới tập trung vào thời gian cao điểm và dịp tết nguyên đán.

- Chất lượng công tác thanh tra, kiểm tra, kiểm định về tiêu chuẩn đo lường chất lượng hàng tiêu dùng, vật tư nông nghiệp, thuốc tân dược, vệ sinh an toàn thực phẩm, xăng dầu... còn thấp. Tình trạng vi phạm các quy định trong quản lý chất lượng vật tư nông nghiệp, vệ sinh an toàn thực phẩm vẫn còn xảy ra ở nhiều nơi. Toàn tỉnh hiện có 1.473 cửa hàng bán lẻ và hơn 30 doanh nghiệp kinh doanh, buôn bán thuốc bảo vệ thực vật, sản xuất phân bón hóa học. Tuy nhiên, mới có 724/1.473 cửa hàng được cấp giấy chứng nhận đủ điều kiện buôn bán. Việc lạm dụng sử dụng thuốc, hóa chất, chất phụ gia và chất bảo quản cấm sử dụng trong sản xuất, kinh doanh nông, lâm, thủy sản chưa được ngăn chặn. Nhiều cơ sở sản xuất, kinh doanh, chế biến nông, lâm, thủy sản chưa đủ điều kiện bảo đảm an toàn thực phẩm. Chưa chủ động phát hiện, kiểm tra, xử lý các trường hợp thuốc giả, thuốc nhập lậu, thuốc hết hạn, thuốc kém chất lượng. Một số thuốc đã có thông báo thu hồi của Cục quản lý dược, nhưng vẫn còn lưu hành trên thị trường. Tình trạng cơ sở chưa được cấp giấy chứng nhận đủ điều kiện hành nghề, chưa chấp hành các quy định về tiêu chuẩn bảo quản, vận chuyển thuốc, bán thuốc kháng sinh không có đơn vẫn xảy ra phổ biến. Việc xử lý vi phạm và công khai kết quả xử lý vi phạm của các ngành, đơn vị chức năng chưa đồng bộ, kịp thời, có lúc, có nơi thiếu kiên quyết.

- Hoạt động của Ban chỉ đạo 389 cấp huyện ở một số nơi còn hình thức, hiệu quả thấp. Chưa gắn thanh tra, kiểm tra theo kế hoạch với thanh tra, kiểm tra đột xuất để kịp thời phát hiện xử lý các hành vi vi phạm.

- Tình trạng vận chuyển, tàng trữ, buôn bán trái phép hàng cấm, hàng nhập lậu, như: Thuốc lá điếu ngoại, rượu ngoại, nước giải khát, đồ điện tử, điện lạnh, mỹ phẩm, thực phẩm chức năng, nhất là hoạt động mua bán, vận chuyển trái phép các chất ma túy trên tuyến biên giới có chiều hướng phức tạp, nhưng công tác kiểm tra, kiểm soát và phối hợp thực hiện giữa các ngành chức năng, chính quyền các cấp còn hạn chế. Việc phối hợp với các địa phương trong quản lý hoạt động bán hàng đa cấp, nhất là các hình thức biến tướng của bán hàng đa cấp chưa chặt chẽ. Nhiều chương trình phối hợp đã được ký kết nhưng thực hiện còn hình thức, hiệu quả chưa cao.

- Việc khắc phục những kiến nghị về hạn chế, khuyết điểm sau giám sát năm 2014 trong lĩnh vực thuốc bảo vệ thực vật, thức ăn chăn nuôi, an toàn thực phẩm, hành nghề y dược tư nhân chuyển biến chậm. Vẫn còn một số đơn vị chưa xây dựng kế hoạch hoặc có kế hoạch nhưng nội dung còn chung chung, phân công trách nhiệm chưa rõ ràng. Chưa thực hiện đồng bộ cả hai nhóm giải

pháp phòng và chống nên chưa tạo ra sự chuyển biến rõ nét. Việc phối hợp thực hiện thanh tra, kiểm tra về chất lượng sản phẩm hàng hóa, an toàn thực phẩm, hành nghề y dược tư nhân, vật tư nông nghiệp giữa các ngành thành viên Ban chỉ đạo 389 hiệu quả chưa cao. Một số Ban chỉ đạo 389 cấp huyện chưa thực sự quan tâm chỉ đạo, hướng dẫn, điều hành phối hợp giữa các cơ quan chuyên môn, các lực lượng chức năng trên địa bàn, cơ sở xã, phường, thị trấn và thực hiện các giải pháp về đấu tranh phòng, chống buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả. Việc công khai kết quả xử lý một số vụ vi phạm trên các phương tiện thông tin đại chúng có lúc, có việc chưa kịp thời. Hàng cấm, hàng nhập lậu, hàng giả, vi phạm quyền sở hữu trí tuệ diễn biến phức tạp nhưng xử lý còn ít, như: thực phẩm chức năng, chất phụ gia bảo quản, chất cấm trong chế biến thực phẩm, thuốc tân dược, mỹ phẩm, xăng dầu, vật tư nông nghiệp...,

Những hạn chế, khuyết điểm nêu trên do nhiều nguyên nhân, cả khách quan và chủ quan, nhưng chủ yếu là do một số nguyên nhân sau:

Nhận thức, trách nhiệm của một số cấp ủy, chính quyền, ban chỉ đạo 389 cấp huyện còn hạn chế, chưa thấy hết trách nhiệm của mình trong việc lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện. Ban chỉ đạo 389 cấp huyện một số nơi hoạt động hình thức, hiệu quả thấp, có biểu hiện giao khoán cho lực lượng chuyên trách. Việc phát hiện, xử lý vi phạm chưa tương xứng với tình hình thực tế có vi phạm; có trường hợp xử lý chưa nghiêm, nên tính giáo dục, răn đe còn hạn chế. Việc phối hợp giữa các ngành chức năng trong công tác đấu tranh phòng, chống buôn lậu, gian lận thương mại, hàng giả thiếu đồng bộ. Trách nhiệm, năng lực của đội ngũ cán bộ chuyên trách và điều kiện, phương tiện làm việc chưa đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ đấu tranh phòng, chống buôn lậu, hàng giả và gian lận thương mại trong tình hình hiện nay.

III. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

1. Đổi mới các sở, ban, ngành cấp tỉnh, Ban chỉ đạo 389 và UBND cấp huyện

- Các cơ quan, đơn vị được giám sát cần phải rút kinh nghiệm về những hạn chế, thiêng sót của mình; đồng thời xây dựng và triển khai thực hiện kế hoạch khắc phục hạn chế, yếu kém; phân công trách nhiệm tập thể và cá nhân rõ ràng; nội dung, yêu cầu chất lượng cần đạt và thời gian hoàn thành.

- Tiếp tục tổ chức quán triệt và triển khai thực hiện sâu rộng, có hiệu quả các chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của nhà nước và các văn bản chỉ đạo của Trung ương, UBND tỉnh và Ban chỉ đạo 389 tỉnh về công tác đấu tranh phòng, chống buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả. Triển khai đồng bộ cả hai nhóm giải pháp phòng và chống; phải coi đây là nhiệm vụ chính trị quan trọng, thường xuyên của tất cả các cấp, các ngành, chính quyền địa phương trong tỉnh.

- Đổi mới, nâng cao hiệu quả công tác phổ biến, tuyên truyền, giáo dục pháp luật với nhiều hình thức, nội dung phù hợp để mọi cấp, mọi ngành, mọi người nhận thức rõ hơn về quyền và nghĩa vụ trong việc đấu tranh phòng, chống buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả.

- Các ngành thành viên Ban chỉ đạo cấp tỉnh và Ban chỉ đạo 389 cấp huyện cần phối hợp chặt chẽ trong hoạt động thanh tra, kiểm tra, trong đó: coi

trọng thanh tra, kiểm tra, giám sát chặt chẽ về tiêu chuẩn, kiểm định chất lượng và nguồn gốc hàng hoá đối với các mặt hàng liên quan trực tiếp đến sản xuất, đời sống nhân dân, như: vật tư nông nghiệp (phân bón, giống, thuốc bảo vệ thực vật, thức ăn chăn nuôi), thuốc tân dược, thực phẩm, xăng dầu...kịp thời phát hiện, ngăn chặn và xử lý nghiêm minh, đúng pháp luật các hành vi vi phạm. Công bố rộng rãi, kịp thời trên các phương tiện thông tin đại chúng kết quả thanh tra, kiểm tra và xử lý các hành vi phạm nhằm răn đe, giáo dục, phòng ngừa vi phạm.

- Quan tâm xây dựng, đào tạo đội ngũ cán bộ chuyên trách có bản lĩnh chính trị, tinh thông nghiệp vụ, có đạo đức trong sáng và tinh thần trách nhiệm đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ.

2. Đối với Ủy ban nhân dân tỉnh

Quan tâm tạo điều kiện đầu tư trang thiết bị, phương tiện và kinh phí hoạt động cho các đơn vị chức năng trực tiếp làm nhiệm vụ phòng, chống tội phạm buôn lậu, hàng cấm, hàng giả và gian lận thương mại một cách hợp lý. Xây dựng kho, bãi giữ hàng hóa tạm giữ chờ xử lý; đồng thời chỉ đạo UBND cấp huyện quy hoạch địa điểm tiêu hủy hàng giả, kém chất lượng, tránh gây ô nhiễm môi trường, ảnh hưởng đến sản xuất và đời sống nhân dân.

Trên đây là Báo cáo kết quả giám sát việc chấp hành pháp luật trong công tác đấu tranh phòng, chống buôn lậu, hàng giả và gian lận thương mại, trọng tâm là giám sát việc khắc phục những hạn chế, khuyết điểm sau giám sát (từ tháng 6 năm 2014 đến nay).

Ban Pháp chế HĐND tỉnh kính trình HĐND tỉnh xem xét, quyết định.

Nơi nhận:

- Thường trực HĐND tỉnh;
- UBND tỉnh;
- Đại biểu HĐND tỉnh;
- Lưu: VT, PCHĐND tỉnh.

TM. BAN PHÁP CHẾ
TRƯỞNG BAN

